

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/142/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1522201165
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1522201165.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. J. M., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - W. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXA, XXX XX Z., zastúpená Mgr. Jaroslavou Grambličkovou, bytom Kováčova 57A, 851 10 Bratislava, a otec - V. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. W. XX/XXX, XXX XX O., zastúpený Jarabica, s.r.o., so sídlom Kutlíkova 17, 851 02 Bratislava, IČO: 47 454 831, o návrhu matky a návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V zo dňa 29.03.2022, č.k. 12P/25/2022-36, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutom výroku o styku otca s maloletým m e n í tak, že otec je oprávnený dočasne do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 12P/16/2022sa stretávať s maloletým Y. J. M., nar. XX.XX.XXXX každý párný týždeň v kalendárnom roku vždy v utorok a vo štvrtok od 13.00 hod. do 18.00 hod., každý nepárný týždeň v kalendárnom roku v pondelok a v stredu od 13.00 hod. do 18.00 hod., a počas každého prvého víkend v kalendárnom mesiaci v sobotu od 09.00 hod do 17.00 hod., s tým, že miestom odovzdania a prevzatia maloletého je počas školských dní predškolské zariadenie, ktoré maloletý navštevuje, a v prípade ochorenia, víkend alebo ak sa maloletý nebude nachádzať v predškolskom zariadení, je miestom odovzdania a prevzatia bydlisko matky.

Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne a včas pripraviť a odovzdať otcovi.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava V uznesením zo dňa 29.03.2022, č.k. 12P/25/2022-36, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 12P/16/2022, vo výroku I uložil otcovi povinnosť platiť v nevyhnutnej miere na výživu maloletého dieťaťa: Y. J. M., nar. XX.XX.XXXX, sumu 150 eur mesačne, vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom vykonateľnosti uznesenia, vo výroku II otca oprávnil dočasne sa stretávať s maloletým každý párný týždeň v kalendárnom roku vždy v utorok a vo štvrtok od 13.00 hod. do 18.00 hod., každý nepárný týždeň v kalendárnom roku v pondelok a v stredu od 13.00 hod. do 18.00 hod., a počas každého prvého víkend v kalendárnom mesiaci od soboty 09.00 hod do nedele 17.00 hod., s tým, že miestom odovzdania a prevzatia maloletého je počas školských dní predškolské zariadenie, ktoré maloletý navštevuje, a v prípade ochorenia, víkend alebo ak sa maloletý nebude nachádzať v predškolskom zariadení, je miestom odovzdania a prevzatia bydlisko matky. Matke uložil povinnosť maloletého na styk s otcom riadne a včas pripraviť a odovzdať otcovi. Vo výroku III návrh otca vo zvyšku, t.j. v časti týkajúcej sa zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky a zastupovania a správy majetku maloletého, zamietol. Vo výroku IV zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného

opatrenia, ktorým sa domáhala úpravy styku otca s maloletým dva dni v každom kalendárnom týždni v čase jeho pracovného voľna za prítomnosti matky. Vo výroku V rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1, čl. 4, § 360 ods. 1, § 363, § 366 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 234 ods. 2, § 324 ods. 1, 2, 3, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1, § 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 28, § 34 ods. 1, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5, § 65 ods. 1, 2, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“). Z vykonaného dokazovania zistil, že rodičia maloletého neboli zosobášení, nežijú v spoločnej domácnosti, nehospodária spolu, pričom od októbra 2021 žije matka spolu s maloletým na adrese N. XXA, Z.. Konštatoval, že otec sa nedomáhal zverenia maloletého do svojej starostlivosti, na výživu maloletého pravidelne prispieva a ich styk doposiaľ prebiehal na základe dohody rodičov. Uviedol, že na tamajšom súde prebieha konanie o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, ktoré nie je právoplatne skončené. Mal za preukázané, že v danom prípade ide o dieťa vo veku štyroch rokov, ktoré navštevuje súkromnú materskú školu, a v zmysle pripojených lekárskejších správ je jeho psychomotorický vývin na úrovni ľahkej duševnej zaostalosti, pričom osobnú starostlivosť o maloletého vykonáva matka, ktorá čerpá predĺženú rodičovskú dovolenku. Ani jeden z rodičov, podľa jeho názoru, žiadnym spôsobom neosvedčil, zámer otca odňať maloletého matke, resp. domáhať sa zverenia maloletého do svojej starostlivosti. V zmysle vyjadrení obidvoch rodičov mal za to, že títo akceptujú faktický stav, t.j. že starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka a potrebu úpravy styku otca s maloletým. Dospel k záveru o nesplnení podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky. Nevyhovel návrhu otca v časti, v ktorej sa domáhal, aby boli obaja rodičia oprávnení zastupovať a spravovať majetok maloletého, z dôvodu, že takéto rozhodnutie by zasiahlo do právneho postavenia dotknutých osôb vysoko nad rámec zabezpečovacieho charakteru neodkladného opatrenia, pričom otec v tomto smere neosvedčil hroziacu ujmu pre maloletého. Vo vzťahu k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v časti výživného dospel k záveru, táto časť návrhu spĺňala v čase jeho rozhodovania podmienky podľa § 366 CMP. Prihliadol na skutočnosť, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, vyživovacia povinnosť otca nebola doposiaľ určená žiadnym súdnym rozhodnutím, matka je na predĺženej rodičovskej dovolenke a pravidelné výdavky maloletého vyčísliila v návrhu vo veci samej na sumu 486 eur s tým, že uhrádza aj všetky nepravidelné výdavky maloletého. Konštatoval, že otec je zamestnaný vo firme WALL & Partners a. s. a dosahoval za mesiac január 2022 príjem vo výške 823,68 eur netto. Vzal v úvahu zhodné vyjadrenia rodičov o príspevkoch otca na výživu maloletého sumou 150 eur mesačne, pričom otec napriek tomu sám žiadal o rozhodnutie o výživnom. Dospel k záveru o splnení podmienok na uloženie povinnosti otcovi platiť výživné v nevyhnutnej miere, Výživné určil vo výške 150 eur mesačne, ktorú sumu je otec schopný uhrádzať a táto suma spĺňa aj pojem nevyhnutnosti v zmysle § 366 CMP s ohľadom na vek dieťaťa, všeobecné poznatky o cenách tovarov a služieb a primeranosti ich obvyklej spotreby pre dieťa v určitom veku. Konštatoval, že z návrhu matky a vyjadrenia otca vyplynulo, že matka podmieňuje styk otca s maloletým svojou prítomnosťou počas jeho realizácie dôvodiac diagnózou maloletého a jeho naviazanosťou na ňu, resp. matka tento styk úplne odopiera. Mal za to, že v prípade nezhôd rodičov v otázke styku je v danom prípade otec ten, kto má právo podať na súd návrh na úpravu styku s maloletým. Uzavrel, že matka neosvedčila dôvodnosť a potrebu jej osobnej prítomnosti na realizácii styku otca s maloletým, keďže tento doposiaľ prebiehal bez jej prítomnosti a otec starostlivosť o maloletého počas styku riadne zabezpečoval. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia týkajúceho sa úpravy styku otca s maloletým zamietol. Konštatoval, že matkou uvádzané tvrdenia o nedostatočných podmienkach na realizáciu styku otca s maloletým v jeho domácnosti, o jej nespokojnosti so stravou, ktorú maloletému zabezpečuje otec, či o prítomnosti domácich potkanov v domácnosti otca a neustálych dopytoch otca na možnosť stretnutia s maloletým nie sú dôvodom na úpravu styku len za prítomnosti matky. Vzhľadom na to, že otec sa s maloletým nestýka a nemá s ním zabezpečený pravidelný kontakt, vychádzajúc najmä z návrhu otca, upravil jeho styk s maloletým, a to v záujme potreby začať styk realizovať a zamedziť tak odcudzeniu otca s maloletým. Navrhovanú úpravu styku však z právneho hľadiska nepovažoval za vykonateľnú, keď otec žiadal upraviť styk v dňoch podľa dohody rodičov, a preto určil konkrétne dni realizácie styku. Vzal do úvahy návrhy oboch rodičov upraviť styk počas dvoch dní v každom kalendári týždni. Podotkol, že v prípade, ak určené dni na realizáciu styku otca s maloletým nebudú rodičom, vzhľadom na pracovnú vyťaženosť otca vyhovovať, nič im nebráni realizovať styk podľa ich ústnej dohody aj nad rámec rozhodnutia v súlade so záujmom maloletého a s rozvrhnutím pracovných zmien otca. V danom prípade mal najmä s poukazom na vykonávanie osobnej starostlivosti o maloletého zo strany matky za to, že boli splnené podmienky

na vydanie neodkladného opatrenia na úpravu bežného styku, čím bude zabezpečený kontakt otca s maloletým v primeranom rozsahu zodpovedajúcom dennému režimu maloletého, čím sa zabráni ich vzájomnému odcudzeniu. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP, § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu v časti výroku II podala v zákonnej lehote prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie matka. Styk upravený napadnutým uznesením nepovažovala zo strany otca za realizovateľný, a to s ohľadom na jeho vymedzený pracovný čas, resp. pracovné zmeny. Vzhľadom na to, že otec pracuje 24 hodín a následne má dva dni voľno, sa podľa jej názoru, nedá naplniť striktné určenie styku na dni a párny a nepárny týždeň. Nesúhlasila s úpravou styku počas víkendu s prenocovaním maloletého u otca. Vyjadrila sa, že styk je z jej strany možné realizovať v sobotu, resp. v nedeľu, alebo v niektorý deň v týždni, bez prespania maloletého u otca, pretože maloletý nebol doposiaľ sám počas noci s otcom. Vyslovila obavy z reakcie maloletého, ktorý si aj v noci vyžaduje jej prítomnosti, ak sa prebudí. Poukázal na to, že otec nepozná večerný režim maloletého a nikdy ho neuspával. Aj s ohľadom na diagnózu maloletého je tento na ňu veľmi naviazaný a považovala za nevhodné a predčasné prespávanie maloletého u otca. Považovala za potrebné, aby si maloletý najprv osvojil režim stretávania sa s otcom. Podotkla, že pokiaľ nepodala návrh vo veci samej, otec realizoval styk s maloletým veľmi nepravidelne a zriedka, nepožadoval žiadnu úpravu styku. Uviedla, že otec s ňou vôbec nekomunikuje ohľadne vecí týkajúcich sa maloletého a ignoruje ju. Poprela tvrdenie otca o upieraní mu styk s maloletým. Poukázala na to, že so synom majú tiež svoj program a zo strany otca by bolo vhodné oznámiť jej s primeraným časovým odstupom aspoň dvoch dní, že má záujem o stretnutie. Ak otcovi odmietla styk s maloletým, dôvodom bolo ochorenie dieťaťa alebo už pripravený program, avšak účelovo otcovi v styku nebránila. Taktiež nepokladala za vhodné, aby si otec maloletého vyzdvihoval bezprostredne po 24-hodinovej službe, keďže je tu predpoklad, že nebude po takejto dlhej dobe strávenej na pracovisku schopný sa mu plnohodnotne venovať. Dala do pozornosti, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa domáhala úpravy styku otca s maloletým v jej prítomnosti.

4. Otec a kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné.

6. Aký je charakter neodkladného opatrenia, čo je jeho účelom a aké sú podmienky jeho nariadenia vysvetlil súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, odvolací súd na uvedené poukazuje.

7. V posudzovanom prípade sa odvolací súd zhoduje s rozhodnutím súdu prvej inštancie a záverom o potrebe nariadenia neodkladného opatrenia za účelom zabezpečenia styku otca s maloletým dieťaťom. Vychádzajúc z obsahu spisu konštatuje, že starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka, pričom z vyjadrení oboch rodičov a napokon aj nimi podaných návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva ich neschopnosť dohodnúť sa na styku otca s maloletým, keď ich vzájomná komunikácia o spôsobe a rozsahu styku zlyháva. Po preskúmaní odvolania matky, jej dôvodov a dôkazov nachádzajúcich sa v spise (správy PhDr. N. X., klinický psychológ, W. N. Z., pedopsychiater, a W. G. G., neurológ) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné. V prvom rade je potrebné vziať do úvahy vek maloletého (štyri a pol roka), ktorý je nesporne naviazaný na matku a podľa tvrdení matky doposiaľ sám u otca neprespal. Uvedenú skutočnosť otec žiadnym spôsobom nevyvrátil a ani na vyjadrenia matky uvedené v podanom odvolaní nereagoval. S prihladením na správy lekárov a psychológa, ktoré osvedčujú zdravotné problémy maloletého vrátane problémov v správaní a jeho vývine, sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o určený rozsah styku počas pracovného týždňa v utorok a štvrtok v párnom týždni a v nepárnom týždni v pondelok a stredu, považujúc takto nastavený styk za primeraný a zodpovedajúci veku a potrebám maloletého dieťaťa. Avšak pokiaľ ide o styk upravený počas víkendu dospel odvolací súd k záveru s prihladením na záujem maloletého dieťaťa, jeho režim, prirodzenú väzbu na matku (starostlivosť o maloletého zabezpečovala od jeho narodenia nepretržite) a skutočnosť, že doposiaľ maloletý u otca neprespal, o primeranosti rozsahu len v jeden víkendový deň v prvú sobotu v každom kalendárnom mesiaci od 09.00 hod. do 17.00 hod. bez prítomnosti matky s tým, že pri takejto úprave styku (jeden víkend v mesiaci) zohľadnil požiadavku otca odvíjajúcu sa od jeho pracovného režimu. Realizácia styku počas sobotňajšieho dňa vytvorí maloletému priestor aj na popoludňajší spánok u otca a postupné navykanie

si do budúca aj na nočný spánkový režim v domácnosti otca. Odvolací súd prihliadol na výhrady matky k víkendovému styku a v tejto časti výroku napadnuté rozhodnutie čiastočne korigoval majúc za to, že určenie styku otca s maloletým v rozsahu od soboty do nedele nepretržite nie je aktuálne v záujme maloletého, a jeho záujem má prednosť pred záujmom otca. Námietky matky o neschopnosti otca postarať sa o maloletého a jeho nevhodných podmienkach pre dieťa odvolací súd nepovažoval za dôvodné, keďže matka dané tvrdenia žiadnym spôsobom neosvedčila. Nie je opodstatnené akceptovať ani požiadavku matky o realizácii styku otca s maloletým v jej prítomnosti, keďže nastavený rozsah styku je na dennej báze len v určitom obmedzenom čase rešpektujúcim vek a potreby dieťaťa. Pokiaľ matka namieta, že rozhodnutie o styku je nevykonateľné, vzhľadom na výkon práce otca, odvolací súd poznamenáva, že je v záujme maloletého, aby sa jeho styk s otcom realizoval intenzívne a nedošlo k narušeniu ich vzťahu, resp. aby sa tento budoval. Je preto povinnosťou otca zariadiť si svoje záležitosti tak, aby stretnutia s maloletým realizoval. Odvolací súd berúc do úvahy okolnosti na strane maloletého (vek, režim a potreby) považoval za primeraný rozsah styku otca s maloletým v intenzívnejšej podobe, to znamená v častejšom stretávaní sa na dennej báze v trvaní piatich hodín a počas víkendu jeden deň majúc za to, že určené hranice styku zodpovedajú aj aktuálnej situácii v rodine, keď stykom bez prítomnosti matky sa odstráni priestor pre možný konflikt medzi rodičmi. Je samozrejmé, že prístup otca k maloletému bude empatický a otec prispôsobí čas a program jeho veku tak, aby bol spokojný, čím matku presvedčí, že jej obavy nie sú namieste. Odvolací súd konštatuje, že v konaní neboli osvedčené také okolnosti, ktoré by vylučovali kontakt otca s maloletým v určenom rozsahu. Pokiaľ ide o výrok, ktorým súd prvej inštancie určil miesto odovzdania a preberania maloletého v školskom zariadení, prípadne v domácom prostredí, a výrok, ktorým matke uložil povinnosť dieťa na styk s otcom pripraviť, odvolací súd sa s týmto stotožňuje. Je potrebné upozorniť rodičov, aby rešpektovali záujem maloletého dieťaťa a správali sa a komunikovali spolu tak, aby mu vytvorili pokojné a láskyplné prostredie, v ktorom nebude pociťovať negatívne emócie, od ktorých sa rodičia nedokážu odosobniť. Len pozitívny prístup rodičov umožní pokojnú realizáciu styku otca s maloletým a jeho zdravý psychický a fyzický vývin. Je samozrejmé, že povinnosťou rodičov je vzájomne sa informovať o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa tak, aby kontakt otca s ním bol bezproblémový. Odvolací súd poukazuje na dočasný charakter neodkladného opatrenia, pričom v konaní vo veci samej (o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému) súd prvej inštancie vykoná náležité dokazovanie, ktoré bude podkladom konečného rozhodnutia, teda okrem iného vyhodnotí a zohľadní aj priebeh doposiaľ realizovaných stretnutí, spoluprácu rodičov a podmienky na strane každého z nich. Dané rozhodnutie rámcovo určuje rozsah stretnutí otca s maloletým, avšak rodičia majú možnosť hľadať ideálne riešenie styku otca s maloletým aj prípadnou formou využitia odborného poradenstva za účelom dosiahnutia dohody, ktorá je pre dieťa najideálnejším riešením.

8. Odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o styku otca s maloletým dieťaťom podľa § 388 CSP.

9. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

10. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).